Ч. 254. Пятниця 26 (13) падолиста 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — Рада державна.

Вчера перед полуднем відбула ся заповідана конференция провідників клюбів під проводом президента палати дра Паттая при участи п. президента міністрів бар. Бінерта і пп. міністрів Біліньского, Вайскірхнера і Дулемби.

През. Паттай заявив, що виявить певно гадку всіх присутних, коли вискаже дрови Ґломбиньскому подяку за его заходи коло уздоровленя парляменту, хоч поки що ті заходи не довели до бажаного успіху. Відтак спитав представителів славяньскої Униї, чи еї наглячі внесеня будуть відкликані, чи може обстае она при дискусиї над ними.

Пос. Шустершиц заявив, що Унія не могла рішити ся на відкликане своїх внесень. Нині мусить почати ся дебата над першим наглячим внесенем. Пос. Ґломбиньский висловив жаль, що годі прийти вже нині до дневного порядку, але висловив надію, що при загальній добрій воли стане можливим радити над буджетовою провізориєю. Пос. Сильвестер заявив, що німецкі сторонництва від давна противні §. 14 і зроблять все, щоби найти якусь форму, аби буджетова провізория була полагоджена парляментарним шляхом. Німці в засаді не противні переговорам з Унією, але мусять стояти при тім, щоби дневний порядок був цілком звільнений від наглих внесень та щоби переведено ухвалу буджетової провізориї. Що до того то Німці ждуть, аби Унія заявила: „Кидаємо обструкцию безусловно“. Пос. Люеґер заявив, що всі партиї повинні недопустити до правліня при помочи §. 14-го. По заяві Удржаля, що зголошені наглячі внесеня не мають обструкцийного характеру, забрав голос бар. Бінерт.

Бесідник заявив, що після его гадки не треба аж доказувати, що правительство не повинно бути уважане тим, котрого спір між двома сторонами нічого не обходить. Не знає також, як правительство могло би входити в переговори зі сторонництвами, котрі заявили торжественно, що не хотять нічого знати про него. Рішучо відпирає закид пос. Адлер, немов би правительство в який небудь спосіб перешкодило переговорам ведучим ся між сторонництвами. Вказує дальше на короткий час, який сторонництва мають до розпорядимости, аби погодити ся.

Мають прийти під дискусию в виді наглих внесень предмети, котрі дотикають дуже важних справ і становлять просто загально-державні питаня. Помимо цілої витревалости палати, навіть при найбільшій ощадности часу, не можна надіяти ся, аби в розмірно так короткім часі ті внесеня могли бути обговорені. Коли справді є лиш намір полагодженя тих внесень, а відтак приступленя до нарад над буджетовою провізориєю, то по кількох днях вже покаже ся, чи можлива річ ту проґраму здійстнити. П. президент міністрів рад би, аби ту ціль осягнено і підопре еї всіми силами.

П. Кончі пригадує, що італіяньскі посли кілька разів висказали бажане правильної праці парляменту. Бесідник обертає ся з просьбою до президиї польского Кола, аби она дальше вела посередництво в переговорах. Правительство же просить бесідник, аби по мисли висказів п. президента міністрів, підпирало ту акцию.

По промовах социялістів др. Адлера і Немеца, забрав голос п. Романчук. Заявив, що іменем руского клюбу не може зложити заяви, позаяк той клюб не брав участи в переговорах ведених між сторонництвами. Коли населене не показує того запікавленя в розвязці кризи, як того належало би надіяти ся, то саме длятого, що переговори мають на цїли виключно лиш полагоджене найблизших трудностий, а не доведене до тревалого уздоровленя відносин. Для такого полагодженя відносин не можна

Зруйнований.

З французского — Едварда Рода.

(Конець).

Пані Одебер встала з виплітаного крісла, на котре ледви що була сіла.

— „Зруйновані!“ — відозвала ся она. — „Зруйновані!“ що то має значити?

Поблідла ціла і споглядала як не своїми очима.

— Так, — говорив Марко дальше — ми зруйновані.... цілком зруйновані.... Дехто вже здогадує ся, а завтра всі вже будуть знати.... Мушу зголосити мою невиплатність.... Мушу.... Я вже аж занадто довго чекав.... Годі вже дальше проволікати... Отакий конець!.. конець всего.... Фабрику продадуть.... а дім також.... тай наші меблї.... Нам не лишать ся нічого, навіть і тілько ні!...

Він показав при тім на кінчик пальця.

— Тай твоє віно піде.... Я то добре знаю, що не повинен був того робити, але я хотів бороти ся до послїдного.... Тай боров ся, вір мені, що кажу то щиро.... Упадаю, бо зужили ся мої сили, мої средства.... Не маємо акї одного сотика, хиба лиш тих Клявдиненних пятьдесять тисячів франків.... На щастє, не можна їх рушити, а то був би я їх стратив, як все иньше.... То так знаєш, як в грі: чоловік все ще має надію, та лїзе що раз дальше і дальше, аж зруйнує ся.... Тепер вже все пропало....

Він говорив без перестанку, єму лекше ставало, що міг наконець зі всім виговорити ся, що так довго лежало єму на серци; говорив більше задля самого себе, як задля тої, що его слухала.

— Викинуть нас на улицю, моя мила, як тих найбіднїйших людий, а ми таки дійстно такі.... Мусимо розпочинати нове житє.... Але як?.. То і питане!.. Коли чоловікови двайцять літ, то він з легким серцем вибирає ся сьвіт добувати.... Але в нашім віцї!... Коби ми хоч мали приятелів, то могли би нам дати поміч.... Але чи мав хтось в нещастю приятелів?... Я думав о тім; шукав... Та от видиш, не можемо на нікого числити... А я би й не хотів нікого просити, шкода труду і заходу, упокореня без хісна... одно більше... Тай кілько я витерпів через два роки!... А прийде ся й ще більше витерпіти, щораз більше!.. Але найстрашнїйше то, що не виджу ніякого кінця тому нашому нещастю!...

Пані Одебер плакала, не відповідаючи нічого, не жадаючи ніякого виясненя, котрого би й не розуміла, бо о інтересах свого мужа ніколи нічого не знала. А він зачавши говорити прикрим голосом, помяк; може бути, що длятого, що від розмови ослабло напружене его нервів, або може й длятого, що побачивши сльози, котрих був причиною, відчував ще більше своє нещастє.

— Ні,—сказав він по короткій мовчанцї— не можемо таки від нікого сподївати ся помочи. хиба лиш від нас самих.... От видиш, нас троє ти, Клявдина і я, то як ті, що розбили ся на мори....

— Клявдина, ах, Клявдина! — простогнала пані Одебер.

— Мусимо кріпко держати ся разом, щоби тим лїпше видержати бурю... Що буде, то буде, а ми держім ся разом, правда?.. Буде бодай якась розрада і опора, коли будемо держати ся разом...

Через двайцять літ свого подружа не показав він ніколи тілько любови. Она дрімала в глубині его серця, мов би заглушена его многими роботами та діяльностию — тими хабузами щоденного житя, а тепер горе, небезпечність і страх вигнали еї на верх такою слабенькою як кожда инша любов, несьміливою і шукаючою помочи, трівожливою, зажуреною, і готовою втікати з переполоху. Коли він так розкрив найглубшу тайну своєї души, коли жебрав любови, що здавала ся єму послїдною помочию, то той сильний, енерґічний мужчина задрожав нараз як двайцятьлїтний коханок. Мовчав, чекав на відповідь, на якесь щире зворушене, що мало єму вернути знову відвагу, надію і горде довіре. Але пані Одебер все ще плакала і не відповідала. Було вже за пізно, она не розуміла тої бесіди, якою він ніколи до неї не відзивав ся. Чоловік еї взяв за руку, котру она подала єму зовсім вяло і мимовільно. Він став еї просити:

— Прошу тебе, скажи мені що на то! Скажи мені, що ти не гніваєш ся мене! Що

жадати зацікавлення широких народних мас. Треба розпочати радикальний напрям, який довів би до тривкого уздоровленя відносин в державі.

П. міністер скарбу др. Білиньский відпо відаючи на промову др. Адлера, заявив, що коли буджетова провізория не буде ухвалена, то в буджеті мусять прийти значні обмеженя в сумі около 190 міліонів. Навіть на случай ухваленя провізориї мусять бути деякі обмеженя. Вкінци просив, аби в дискусиї заявили посли, що мають закинути правительству, щоби оно могло боронити ся.

Вчерашне засіданє палати послів розпочало ся по год. 2 з полудня серед криків на лавах ческих радикальних послів.

Правительство предложило 6-місячну буджетову провізорию, закон про континґент рекрутів і закон про похатників.

По полагодженю формальностий, приступлено до нарад над наглячими внесенями в справі національній і охорони національних меншостий.

Перший забрав голос п. Крамарж і мотивував в довгій промові своє наглячє внесенє в справі охороня національних меншостий. Обговорював ухвалені соймами німецких країв язикові закони і противческі демонстрациї у Відни і Долішній Австриї.

Пос. Кость Левицкий мотивуючи своє наглячє внесенє управильненя національної справи в Австриї, підносив, що таке управильненє єсть конечне і нагляче. Обговорював шкільні відносини в Галичині і домагав ся автономії для кождого народу.

П. Евг. Левицкий мотивував своє внесенє в подібнім дусі.

П. Перґельт, німецкий ліберал, обширно полемізував з п. Крамаржем, по чім закрито засіданє о год. 9 вечером і назначено слідуюче на нині рано.

* На вчерашнім засіданю зголошено ще дальших кілька наглячих внесень

Новинки.

Львів, дня 25 падолиста 1909.

— Бюра редакциї і адміністрациї „Народної Часописи“ перенесені з Gazet-ою Lwowsk-ою до камениці при ул. Чарнецкого ч. 10 II поверх.

— Краєва Рада шкільна з'орґанізувала 1-клясову школу в Новосілці товмацкого округа; постановила: будову 4 клясової мужескої школи і 4 клясової женьскої школи в Куликові жовківского округа; 2-клясової школи в Хлібичині лїснім коломийского округа; 1 кл. шк. в Хомякові станисла вівского округа — всї при помочи запомоги з кра евого фонду шкільного.

— Ювилейний дар „Просьвіти“. З приводу торічного ювилею „Просьвіти“ зібрано в дарі для сего тов. суму 9.290 К 81 с. В сумі сїй дохід зі вступу на просьвітно-економічний конґрес творить 1299 К 90 с., а що на уладженє конґресу видано квоту 735 К 35 с., то „Просьвіта“ до своєї розпорядимости одержала з ювилейної збірки 8 554 К 84 с. Після ухвали головного виділу тов. утворено з ювилейного дару фонд на будову домів читальняних і в слід за тим уділено безпроцентові позички читальням: в Павлокомі 600 К, в Дусанові 200 К, в Пісках 200 К, в Радаві 250 К, в Городку 50 К, а надто філії „Просьвіти“ в Долині на сплату довгу 88 К і філії у Львові 100 К, себто разом квоту 1488 К так, що стан фонду виносить нині суму 7.066 К 84 с.

— З Тисьмениці. Загальні збори філії „Руского тов. педаґоґічного“ відбудуть ся дня 28 с. м о 5 год. пополудни в салї „Народного Дому“ з дневним порядком: 1) Звіт. 2) Реферат о національнім вихованю. 3) Вибір. 4) Внесеня.

† Померли: Спиридіон Теліховский, ц. к. староства в Золочеві, помер дня 23 с. м. нагло на удар серця в 52 р. житя. — Дня 20 с. м. упокоїв ся в Рудні Юстин Панькевич. Покійник належав до тих немногих одиниць нашого селяньства, що ніколи не жалують ні труду ні здоровля, щоби лиш для своїх побратимців добути красшої долї. Бл. п. Панькевич був основателем місцевої читальнї „Просьвіти“, оснувателем і головою Тов. „Сокіл“ і начальником громади.

— Нові філії краєв. рільн. Тов. „Сільский Господар“. Дня 11 грудня с. р. о 10 годині відбудуть ся в Копичинцях в сали „Народного Дому“ перші загальні збори філії краєвого рільничого Тов. „Сільский Господар“ на судовий повіт Копичинці. Порядок дневний: вибір управи, внески членів і відчить делеґата. — В четвер 2 грудня відбудуть ся о год. 12 в полудне в Станиславові при улици Ґолуховского ч. 4 (де „Руска Бесїда) перші загальні збори новозаснованої філії краєв. Товариства „Сільский Господар“.

— Дрібні вісти. Превесом ради повітової в Самборі вибраний п. Фелікс Сованьский, властитель більшої посїлости в Корналович. — Звістного Яна Путуру, котрий тамтого тиждня втік в Ярославі з поїзду зелїзничого від ескортуючого его до Львова жандарма Газелки, арештовано вчера рано у Відни. Він мешкав там на передмістю Ляндштрассе під іменем Станислава Яблоновского, конципієнта адвокатского в Бохнї. — Арештованих за обманьство при доставі на реґуляцию Прута в Чернівцях Кляра і Кімельмана випущено на волю першого за кавциєю 6000 К, другого за 4000 К, від Лейби Шпібнера жадає вєсший суд карний 50.000 К, від Вернера 12.000 К а від Мандріха 1000 К. — 500 марок нагороди визначила пруска дирекция почт тому, хто зловить злодія, котрий межи Ковлем а Кандрином вкрав скриню почтову, в котрій було 9 500 марок. О тім згадана дирекция повідомила тутешну полїцию. — Звістний Бельский зголосив ся до президента трибуналу і зажадав, щоби ему дали яку роботу: або кілька фунтів тютюну і тутки, а він буде робити папіроси, або міх піря, котре він буде дерти. Розправа против Бельского відбуде ся на ново мабуть 13 грудня с. р.

— В справі замаху на штабових офіцирів доносять дальше з Відня: Оногди пополудни явила ся в бюрі полїциї манїпулянтка почтова панна Поссельт з уряду почтового, в котрім дня 14 с. м. надано листи з троячими капсулками, призначеними для штабових офіцирів. Поссельтівна зізнала, що якийсь молодий мужчина середного росту білявий, блїдий з лица просив єї, щоби она приймила листи, котрі були за великі, щоби можна їх вкинути до скринки. За єї згодою увійшов той пан до відгородженої передїлки і поклав листи на столї та вийшов. Слуга почтовий добачив, що в тих листах були малі пуделочка і що всї листи були адресовані до офіцирів ґенерального штабу. Тому однак перечить слуга почтовий Борн, котрий каже, що такого чоловіка не видів, а листи з капсулками виймив із скринки. Він каже також, що неможлива річ, щоби той мужчина міг перед 8 год. зайти до бюра. Коли опісля їх обоє поставлено до очий, кожде з них обставало при своїм. Здогадують ся, що панна Поссельт видумала собі своє оповіданє в надії що дістане обіцяних 2000 К нагороди.

Щораз більше набирає імовірности здогад, що виновником замаху був якийсь войсковий чоловік, що був або й єсть ще членом армії. Ґрафольоґічні розслїди ствердили, що письмо на реклямовім листї долученім до капсулок, єсть таке саме якого уживають на т. зв. шкіцах войскових. — На однім з урядів почтових знайшов ся оногди лист, котрий вернув з провінциї яко недорučений. Показало ся, що був то також лист з трояч ими капсулками, висланий до одного з офіцирів на провінциї.

Пошукуваня за виновниками замаху на штабових офіцирів не довели все ще до ніякого висліду. Зізнаня панни Поссельтівної прибирають якийсь дивний характер; она нагадує собі докладно розмову з надавцем листів з капсулками і каже, що всї листи були надані до Відня. Коли тимчасом возьний не знає о тім нічого а слїдство виказало, до два листи з отрузю були надані до Станиславова а один

розуміеш, що я тому не винен, що будеш мати відвагу двигати наше нещастє... Скажи мені щонебудь, що хочеш, що можеш, якесь слово, котре додало би мені нової сили!...

Пані Одебер простогнала:

— Ах, я така нещаслива!...

То самолюбне слово вразило важко серце Марка. Він пустив руку, котру держав — як той розбиток, котрий пускає дошку, бо она за слаба, щоби его нести. Ще хвильку мовчали, відтак пані Одебер обтерла собі сльози і почала говорити короткими, уриваними реченями, котрі вимавляла по довгих перервах без вираз ної звязи — якісь ніби сухі жалї з цілого житя

— Що я маю тобі відповісти?... Що остає ся нам, коли ми бідні?... Відвага?... Ах, так!... Відвага! Єї треба завсїгди мати!... Але ні, тепер вже не треба!... У мене нема сили до того!... Колись давнїйше, то може!... як ми ще були молоді! Мій Боже! Чому ти ніколи так зі мною не говорив, як тепер!... А знаєш, тай я також збанкротувала... То вже довго тому, о, дуже давно!... Тоді я вірила, що в житю може бути любов... А то ні, лиш гроші та інтереси... інтереси та гроші, більше ти ніколи не показав... А тепер і то розвіяло ся... Я гадала, що бодай то певне... Чому ти то в мене вибиляв?... Ми не мали нічого, як лиш наше богатство... а тепер; того не маємо... Як же нам тепер жити, коли ми бідні?... Богато людий збирає собі богатство любови!... Ми, ні...

Значінє тої запутаної бесїди було для нещасливого аж надто ясне: то було дїйстно так, як она казала, нове банкротство прийшло до першого. І ему станула перед очима тота миленька, лаґідна людина, котрої серце зако стеніло через его байдужність, та ніжна душа, що хотїла ему розкрити ся, а котру він змусив замкнутись в собі, засохнути, замовкнути — без злої волї, Бог сьвідком, без его наміру, лиш для того, що ему часу не ставало, бо він заєдно був занятий своїми справами, бо не знав вартости сего неоціненого капіталу: вартости любови, котру нещастє за пізно ему показало. — А пані Одебер говорила дальше:

— Ти не вірив в той скарб, мій милий... Ти вірив лиш в иньші скарби... Ох, якиних проминаючими були они!... Але коли ми... Та нащо мені про то згадувати?... Єсьмо такими, якими єсьмо, годі вже нам зміняти ся... Чоловік лиш раз живе... Для нас вже за пізно... Боже мій! Боже мій! Якаж я нещаслива!...

Коли она знов зачала плакати, встав Одебер понуро і сказав своїм приказуючим голосом, котрий перед тим дрожав:

— Май розум моя мила. Плач нічого не поможе в трудім положеню... Ти розумна і можеш мені порадити; я хотїв би поговорити з тобою що нам робити... Пізнїйше, коли будеш мати більше сили...

І він пішов.

Ах! як мало він знав день перед тим своє нещастє! Єго брала ся розпука на вид сумного білянсу своїх інтересів, що зруйнував его майно; а тепер внышний білянс показав ему нове нещастє! Завтра будуть люди о нім говорити: Марко Одебер збанкротував... Не може бути! Таж з него такий зручний, здібний чоловік!... А так, той зручний, здібний, розумний чоловік вів зле свої інтереси і змарнував житє. Ох, як ясно він то тепер видів! Як то ему тепер стало ясно, що легше набути майно, як удержати! Як то виразно видів він тепер, що хто основує родину, мусить єї також любити! Як то добре він тепер пізнав, що не то добро правдиве, котре дасть ся взяти в руки і що чоловік виставляє ся далеко менше на небезпечність і розчарованє, скоро плекає своє серце, як коли наповняє зелїзні скринї!

А коли він ішов поволи до своєї фабрики, що стояла в повнім руху, а до котрої мав він зайти послїдний раз яко єї пан, відозвала ся в нім глуха гадка, що не так то прикро, коли затихнуть машини і огонь вигасне в печах, як тоді, коли замовкнуть мертві серця, та що то друге банкротство, котре так нагло впало на него і так его зруйнувало, наробило ему найприкрійшого розчарованя.

до Перемишля. Ся обставина стала ся дуже важна і змінила значно дотеперішний погляд, мов би то якийсь войсковий з мести задумав витроїти всіх офіцирів ґенерального штабу, котрі в тім самім році т. є. в 1905 покінчили воєнну школу. Поручник в Перемишли, котрий одержав також троячі капсулки скінчив воєнну школу в 1907 р., а поручника в Станиславові, котрий так само одержав капсулки, зовсім не приділено до ґенерального штабу. Дальше слідство виказало, що троячі капсулки одержало у Відни 4 офіцирів, в Станиславові 2, в Літомерицях 1 і в Перемишли 1, отже разом 6; тимчасом функціонарі почтові у Відни візнали згідно, що листів таких надано 8. Що до листів адресованих до Відня сконстатовано, що у всіх знаходили ся капсулки з циянкалї а так само було циянкалї і в станиславівских листах.

— **Загадочне золото і біжутериї.** Львівска полиция арештувала вчера рано з припорученя уряду значкового (котрий значить проби золота і срібла на всіляких виробах), якогось Боруха Цандлера, аґента торговельного, котрий нїби то має походити із Станиславова, за підозріне посідане золота і срібла в однім куснику, що важить около 6 0 ґрамів, та кільканайцять штук дорожших біжутерий. Цандлер оправдував ся тим, що купував ті предмети на ліцитациях і продавав, а срібло і золото стопив єму в одну груду якийсь станиславівский золотар. Длячого він то зробив Цандлер не умів того пояснити. Межи біжутериями єсть трохи й перел а то наводить на здогад, чи не має ся тут діла з якимсь спільником обікражі чудотворного образа Пречистої Діви в Ченстохові. Полиция розвела в сїй справі слїдство а Цандлера задержала поки що в полицайнім арештї.

— **„Достава“, торговля церковними ризами** переносить з кінцем грудня с. р. — після ухвали послідних загальних зборів — свою центральну управу із Станиславова до Львова, полишаючи в Станиславові на дальше лиш свою визначну філїю. Для веденя нового інтересу позискала она що лучші фахові сили, порозуміла ся з визначними артистами і промисловцями в нашім місті і на провінциї, і ввійшла в звязи з першими фабриками краєвими і заграничними. Радуючись кождому поступови нашої суспільности на поли культурнім і економічнім, тїшимо ся також і сею институциєю, здвигненою і веденою нашим духовеньством, що взяла ся трудитись в области церковного промислу і штуки. З вдоволенєм замічали ми вже й доси, що ся торговля виводила що раз то якісь нові, оригінальні і гарні, твори в значній части труди наших руских артистів, котрі звертали увагу ширшої львівскої публики, ба навіть удостоїли ся відзначенєм на сьвітових виставах (в Римі, Карльсбадї), а в послїдний раз узискали на стрийскій виставі „золоту медаль“. Надїємо ся, що она вступаючи тепер на більший сьвіт, позискавши нові досьвідні сили, та з'орґанізувавши і розширивши свій інтерес, зможе по потребам наших церков і вимогам часу тим красше відповісти і вдоволити ще більше нашу публику. Витаємо отже радо сей усилений подвиг нашого руского духовеньства і позволимо собі, в інтересї справи, звертати в нашій часописи пильнійшу увагу на розвій і діяльність сеї інституциї.

— **Нещаслива пригода.** Підчас сильного вихру, який лютив ся сими днями в брідскім повітї, убило упадаюче дерево на зрубі в Монастирку 16-лїтного Миколу Зубаня, сина селянина з Монастирка.

— **Вибух ґазів в Семигородї.** З Будапешту доносять: В кольошварскім комітатї в обсягу громади Кішармаш відкрив ще в 1907 р. державний ґеольоґ др. Кароль Папи того рода вибух ґазів, як то буває лиш в північній Америцї. Він добачив, як пастухи запалювали що вечера ґаз, який добував ся з багон, щоби тим способом страшити довкрестних селян. На основі звіту ґеольоґа Паппа велїв тодїшний міністер фінансів др. Векерле вертїти землю. Вже з глубини 20 метрів зачав добувати ся ґаз а з глубини 200 метрів гнав ґаз вже з такою силою, що викидав камінє, як кулак велике, високо в гору. Підчас роботи стало ся, що запалив ся ґаз від искри з парової машини і спалив вертікальну вежу. Роботи з приказу міністерства фінансів ведено однак дальше і аж в цьвітни сего року треба їх було застановити, бо ґаз вибухав з такою силою, що міг би був знищити недалеку зелїзницю. Тепер випливає ґаз з рури високої на шість метрів понад землею і то з такою силою, що вкинені деревляні дощинки розриває на кусні, а свист ґазу чути аж на 10 кільометрів далеко.

Після оречення фахових знатоків випливає із сего жерела на секунду два кубічні метри ґазу, що рівнає ся силї 20.000 коний, єсть чистим як рідко ґазом метановим, в котрім знаходить ся ледви пів процент нїтроґрену. Найвизначнїйші знатоки краєві і заграничні, між иншими ґеольоґи Льочі і Хольнокій та Кароль Шмідт (з Базилеї) розслїджували се з'явище а в послїдних днях була на місци з припорученя міністерства фінансів фахова комісия, зложена з професорів шемницкої академії, котра сконстатувала, що ґаз вибухає з такою силою, яка перевисшає тисненє сто атмосфер. Після оречення комісиї не можна побоювати ся, що ґазу з часом не стане; навіть коли би тисненє ґазу по десятках лїт і зменшило ся, то можна буде все-таки знайти вков велику скількість через нове верченє. Позаяк ґаз єсть правною власностию властителя ґрунту, то угорске міністерство фінансів на внесенє фахових знатоків постановило відкупити від властителя ґрунту, Антона Веспріма, право використуваня за 100.000 К.

Телеґрами.

Краків 25 падолиста. Дирекция віденьскої полиции надіслала до тутешної полиции кілька відозв „Шарля Франсіса“ що до троячих капсулок, позаяк також офіцири І. корпуса одержали такі самі капсулки. Тутешна полиция розвела слїдство.

Відень 25 падолиста. Палата послів на нинїшнім засїданю приступила до дальшої дискусиї над пильними внесенями в справі охорони меншостий національних. Перший промавляв пос. Зеліґер (социял-демократ) і доказував, що вся вина за теперішні відносини спадає на буржуазию, головно ческу, а відтак і нїмецку. Буржуазийні партиї нїмецкі повинні би то зрозуміти, що годі, щоби в Австриї 9 міліонів панували над 16 міліонами. Бесїдник просив о приняте внеска социял демократів всіх народностий, котрий можуть всі народи приняти.

Відень 25 падолиста. Президент міністрів бар. Бінерт в своїй промові в палатї послів заявив, що головна трудність в полагодженю національної справи в Австриї лежить в ріжнородности меншостий в поодиноких краях, ба навіть повітах і громадах. Чи заведенє катастру народного як на Мораві, могло би успішно бути примінене і в инших услівях, то питанє, котре ще мусить бути порішене. Всякі проби такого полагодженя повитає правительство з як найбільшою радостию.

Петербург 25 падолиста. Міністер торговлї Тімірязев іменований гофмайстром двору.

Петербург 25 падолиста. „Нов. Время“ доносить: В виду ожиданих компліканий і страйку зелїзничого в Фінляндиї, міністерство комунікаций поручило уформоване запасової бриґади зелїзничої на всіх зелїзницях. Комплетують відділи висших і нисших аґентів зелїзничих.

Константинополь 25 падолиста. Міністер маринарки розпочав переговори з фірмами Шредер, Крупп, Армстронґ і Ансандо в справі будови нових кораблїв воєнних.

Курс львівский.

Дня 24-го падолиста 1909		Платять K c	Жадають K c
I. Акциї за штуку			
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .		625·—	634·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.		402·—	412·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси		557·—	565·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.		410·—	—·—
II. Листи заставні за 100 зр.			
Банку гіпот. 5% преміов.		109·70	110·40
Банку гіпот $4\frac{1}{2}$%		99·10	99·80
$4\frac{1}{2}$% листи застав. Банку краєв.		100·—	100·70
4% листи застав. Банку краєв. .		94·—	94·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .		96·—	—·—
„ „ 4% льос. в $41\frac{1}{2}$ лїт.		96·—	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.		93·30	94·—
III. Облїґи за 100 зр.			
Пропінацийні гал.		97·20	97·90
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.		—·—	—·—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% . .		99·70	100·40
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.		93·20	93·90
Позичка краєв. з 1873 р. по 6%		—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.		93·70	94·40
„ м. Львова 4% по 200 кор.		93·—	93·70
IV. Льоси.			
Міста Кракова		115·—	121·—
Австрийскі черв. хреста	Курс віденьский	64·25	68·25
Угорскі черв. хреста	Курс віденьский	36·50	40·50
Італїянь. черв. хр. 25 фр.	Курс віденьский	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор.	Курс віденьский	68·—	74·—
Базилїка 10 кор.	Курс віденьский	25·60	27·60
Joszif 4 кор.	Курс віденьский	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр.	Курс віденьский	9·50	11·—
V. Монети.			
Дукат цїсарский		11·36	11·40
Рубель паперовий		2·55	2·56
100 марок нїмецких		117·40	117·60
Доляр американьский		4·80	5·—

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского

Замітка. Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від 6·00 вечером до 5·59 рано суть означені підчеркненем чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: $2^{\underline{30}}$, $5^{\underline{50}}$, 7·25, $8^{\underline{55}}$, 9·50, 1·10*), **1·39**, 5·45, $8^{\underline{40}}$, $9^{\underline{50}}$.
*) З Тарнова.

З Підволочиск: 7·20, 12·00, $2^{\underline{15}}$, 5·40, $10^{\underline{30}}$.

З Чернівець: $12^{\underline{20}}$, $5^{\underline{15}}$*), 8·05, 10·20*, $2^{\underline{05}}$, 5·56, $6^{\underline{40}}$, $9^{\underline{30}}$.
*) Із Станиславова. *) З Коломиї.

Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, $11^{\underline{00}}$.

З Самбора: 8, 9·57, 2, $9^{\underline{00}}$.

З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.

З Яворова: 8·05, 5.

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, 2, 5·15, $10^{\underline{12}}$.

З Підгаєць: 10·54, 7·26 *), 9·$\underline{44}$, 6·$\underline{29}$ *), $11^{\underline{55}}$ *).
*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 10·38, 7·10*), 9·$\underline{28}$, 6·13*), 11·$\underline{39}$ *)
*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брюхович:
що дня: від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ 8·15, $8^{\underline{20}}$.
„ $^{1}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$ 3·27, $9^{\underline{35}}$.
„ $^{1}/_{7}$ до $^{30}/_{9}$ 5·30.
в неділі і р. к. сьвята: від $^{1}/_{5}$ до $^{31}/_{5}$ 3·27, $9^{\underline{35}}$.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

— РУСКІ ДИКТАТИ для народних шкіл і до приватної науки. На підставі правописних правил зладив і методичними вказівками доповнив Йосиф Танчаковский, учитель школи ім. Шашкевича у Львові. Ціна примірника 70 сотиків. „Диктати“ можна дістати майже у всіх книгарнях у Львові, в книгарнях в Бережанах, Коломиї, Перемишли, Н. Санчи, Станиславові, Тернополи і в Чернівцях, а також у автора, котрий висилає „Диктати“ під опаскою (5 сотиків). Рада шкільна краєва рішила зачислити повисшу книжку до книжок, що надають ся до бібліотек шкільних яко підручник для учителів народних шкіл.

БІЛЕТИ ІЗДИ
на всі желізниці
краєві і заграничні
продає
Аґенция желізниць держ. Ст. Соколовского,
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Головна
Аґенция дневників і оголошень
у Львові
Пасаж Гавсмана число 9.
приймає
пренумерату на всі дневники
краєві і заграничні
по цінах оріґінальних.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всіх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дітий.

Дітвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелі дітий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Літною порою, опр. 150 К.
Діточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелі чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, третє нове видане бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокоруда: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і єго славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодіжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене видане по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене видане, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дітий, (друге попр. видане) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинці і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове видане, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Дніпрова-Чайка, Коза-Дереза (діточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. століття, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На річках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, третє видане, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвітів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилі, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлійскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капці, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлійского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глібів: Байки, бр. 10 с.
Історня куска хліба (з француского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплінґ: В Джунґлях, бр. 1 К опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулівера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з француского, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японьскі казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарні З. Домиьского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).